

СВЯТОЕ ЕВАНГЕЛЛЕ ПАВОДЛЕ МАРКА

Раздел 1

1. Пачатак Евангелля Ісуса Хрыста, Сына Божага,
2. як напісана ў прарокаў: “вось, Я пасылаю Ангела Майго перад абліччам Тваім, які падрыхтуе шлях Твой перад Табою”.
3. “Голас таго, хто кліча ў пустыні: падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі зрабіце сцэжкі Яму”.
4. З’явіўся Іаан, хрысцячы ў пустыні і прапаведуючы хрышчэнне пакаяння дзеля адпушчэння грахоў.
5. І выходзілі да яго ўся краіна Іудзейская ды Іерусалімяне, і хрысціліся ад яго ўсе ў рацэ Іардане, спавядаючыся ў грахах сваіх.
6. Іаан жа насіў вопратку з вярблюджага воласу і скураны пояс на паясніцы сваёй і еў акрыды* і дзікі мёд.
7. І прапавёдаваў, кажучы: ідзе за мною Мацнейшы за мяне, у Якога я няварты, нахіліўшыся, развязаць рамень абутку Яго;
8. я хрысціў вас вадою, а Ён будзе хрысціць вас Духам Святым.
9. І было ў тыя дні, прыйшоў Ісус з Назарэта Галілейскага і хрысціўся ад Іаана ў Іардане.
10. І калі выходзіў з вады, убачыў адразу Іаан, што раскрываюцца нябёсы і Дух як голуб сыходзіць на Яго.
11. І голас быў з нябёсаў: Ты Сын Мой узлюблены, Якога Я ўпадабаў.
12. І адразу Дух вядзе Яго ў пустыню.
13. І быў Ён там у пустыні сорок дзён, спакушаны сатаною, і быў са звярамі. І Ангелы служылі Яму.
14. Пасля ж таго, як узяты быў Іаан, прыйшоў Ісус у Галілею, прапаведуючы Евангелле Царства Божага
15. і кажучы, што споўніўся час і наблізілася Царства Божае: пакайцеся і веруйце ў Евангелле.
16. А ідучы каля мора Галілейскага, убачыў Сімана і Андрэя, брата Сіманавага, якія закідвалі мярэжы ў мора, бо яны былі рыбаловы.
17. І сказаў ім Ісус: ідзіце за Мною, і Я зраблю, што вы будзеце лаўцамі людзей.
18. І яны адразу, пакінуўшы мярэжы свае, пайшлі ўслед за Ім.
19. І, прайшоўшы крыху адтуль, Ён убачыў Іакава Зевядзеевага і Іаана, брата яго, як яны, таксама ў лодцы, ладзілі мярэжы;
20. і адразу паклікаў іх. І яны, пакінуўшы бацьку свайго Зевядзэя ў лодцы з работнікамі, пайшлі за Ім.
21. І прыходзяць у Капернаўм; і неўзабаве ў суботу ўвайшоў Ён у сінагогу і вучыў.
22. І здзіўляліся вучэнню Яго; бо Ён вучыў іх, як той, хто мае ўладу, а не як кніжнікі.
23. І быў у сінагозе іхняй чалавек у духу нячыстым, і закрычаў ён,
24. кажучы: пакінь, што Табе да нас, Ісусе Назараніне? Ты прыйшоў загубіць нас; ведаю Цябе, хто Ты, Святы Божы.
25. Але Ісус забараніў яму, кажучы: змоўкні і выйдзі з яго.

26. І дух нячысты, скалануўшы яго і ўскрыкнуўшы моцным голасам, выйшаў з яго.

27. І жахнуліся ўсе, так што пыталіся адзін у аднаго, гаворачы: што гэта за новае вучэнне, што Ён з уладаю і духам нячыстым загадвае, і яны слухаюцца Яго?

28. І разнеслася чутка пра Яго адразу па ўсіх ваколіцах Галілеі.

29. І адразу, выйшаўшы з сінагогі, яны прыйшлі ў дом Сімана і Андрэя з Іакавам і Іаанам.

30. А цёсча Сіманова ляжала ў гарачцы, і адразу кажуць Яму пра яе.

31. І, падышоўшы, Ён падняў яе, узяўшы за руку; і гарачка адразу пакінула яе, і яна прыслужвала ім.

32. А як вечарэла і сонца зайшло, прыносілі да Яго ўсіх хворых і апанаваных дэманамі.

33. І ўвесь горад сабраўся да дзвярэй.

34. І Ён ацаліў многіх, якія пакутавалі ад розных хвароб, і дэманаў многіх выгнаў, і не дазваляў дэманам гаварыць, бо яны ведалі, што Ён Хрыстос.

35. А раніцай, калі было яшчэ вельмі цёмна, Ён, устаўшы, выйшаў; і пайшоў у пустэльнае месца, і там маліўся.

36. І паспяшаліся ўслед Яму Сіман і тыя, што былі з ім.

37. І, знайшоўшы Яго, кажуць Яму: усе шукаюць Цябе.

38. І кажа Ён ім: хадзём у бліжэйшыя вёскі і гарады, каб Мне і там прапавэдаваць; бо на тое Я і выйшаў.

39. І Ён прапавэдаваў у сінагогах іхніх па ўсёй Галілеі і дэманаў выганяў.

40. І прыходзіць да Яго праказоны, просячы Яго і на калені падаючы перад Ім, кажа Яму: калі Ты хочаш, можаш ачысціць мяне.

41. Ісус жа, злітаваўшыся над ім, працягнуў руку, дакрануўся да яго і кажа яму: хачу, ачысціся.

42. І калі сказаў Ён, адразу сышла з яго праказа, і ён стаў чысты.

43. І, звярнуўшыся да яго сурова, Ён адразу адаслаў яго,

44. і кажа яму: глядзі, нікому нічога не гавары; а ідзі, пакажыся святару і прынясі за ачышчэнне тваё, што загадаў Маісей, дзеля сведчання ім.

45. А ён, выйшаўшы, пачаў шмат абвяшчаць і распавядаць, так што Ісус ужо не мог адкрыта ўвайсці ў горад, а быў звонку, у пустэльных мясцінах. І прыходзілі да Яго адусюль.

Раздзел 2

1. І прыйшоў Ён зноў у Капернаўм праз некалькі дзён, і чутна стала, што Ён у доме.

2. І адразу сабраліся многія, так што не ўмяшчаліся ўжо і пры дзвярах, і Ён казаў ім слова.

3. І прыйшлі, несучы да Яго спаралізаванага, якога трымалі на руках чацвёра;

4. і, не маючы як наблізіцца да Яго з-за натоўпу, яны раскрылі дах над тым месцам, дзе Ён быў, і, пракапаўшы, апусцілі пасцель, на якой ляжаў спаралізаваны.

5. **І**, убачыўшы веру іх, Ісус кажа спаралізаваўнаму: сыне, адпускаюцца твае грахі.
6. Сядзелі ж тут некаторыя з кніжнікаў і разважалі ў сэрцах сваіх:
7. **што** Ён гэтак блюзнэрыць? хто можа адпускаць грахі, акрамя аднаго Бога?
8. **І** адразу Ісус, спазнаўшы духам Сваім, што яны так разважаюць у сабе, кажа ім: што гэта вы разважаеце ў сэрцах вашых?
9. **што** лягчэй? сказаць спаралізаваўнаму: “адпускаюцца твае грахі” ці сказаць: “устань, і вазьмі пасцель тваю, і хадзі”?
10. Але каб вы ведалі, што мае ўладу Сын Чалавечы на зямлі адпускаць грахі, – кажа спаралізаваўнаму:
11. табе кажу: устань, і вазьмі пасцель тваю, і ідзі ў дом твой.
12. **І** адразу ўстаў той, і, узяўшы пасцель, выйшаў перад усімі, так што здзіўляліся ўсе і славілі Бога, кажучы: ніколі такога мы не бачылі.
13. **І** выйшаў Ісус зноў да мора; і ўвесь народ ішоў да Яго, і Ён вучыў іх.
14. **І**, праходзячы, ўбачыў Ён Левія Алфэевага, які сядзеў на мытні, і кажа яму: ідзі ўслед за Мною. **І** той, устаўшы, пайшоў услед за Ім.
15. **І** калі Ісус узляжаў у доме яго, многія мытнікі і грэшнікі ўзляжалі з Ісусам і з вучнямі Яго; бо многа было іх, якія ішлі ўслед за Ім.
16. **І** кніжнікі і фарысеі, убачыўшы, што Ён есць з мытнікамі і грэшнікамі, казалі вучням Яго: як гэта з мытнікамі і грэшнікамі Ён есць і п’е?
17. **І**, пачуўшы, Ісус кажа ім: не здаровыя маюць патрэбу ў лэкары, а хворыя; Я прыйшоў заклікаць не праведнікаў, а грэшнікаў да пакаяння.
18. Вучні Іаанавы і фарысейскія пасцілі. **І** прыходзяць і кажуць Яму: чаму вучні Іаанавы і фарысейскія п’осцяць, а Твае вучні не п’осцяць?
19. **І** сказаў ім Ісус: хіба могуць пасціць сыны харомаў вясельных, калі з імі жаніх? дакуль жаніх з імі, не могуць пасціць;
20. але прыйдуць дні, калі будзе ўзяты ад іх жаніх, і тады будуць пасціць у тых дні;
21. ніхто латкі з тканіны суровай не прышывае да адзёжныны старой, інакш прышытым парвэцца староё, і дзірка будзе яшчэ горшая;
22. і ніхто не ўлівае віно маладое ў мяхі старыя: інакш прарве віно маладое мяхі, і віно вьщеча, і мяхі прападуць; а віно маладае ў мяхі новыя ўліваць трэба.
23. **І** давялося Яму ў суботу праходзіць пасевамі, і пачалі вучні Яго дарогаю зрываць калоссе.
24. **І** фарысеі казалі Яму: паглядзі, чаму яны робяць у суботу, што не дазволена?
25. **І** Ён кажа ім: ці ж вы ніколі не чыталі, што зрабіў Давід, калі патрэбу меў і згаладаўся сам і тья, што былі з ім?
26. як ён увайшоў у дом Божы пры Авіяфáры-першасвятары і з’еў ахвярныя хлябкі, якіх не дазволена было есці нікому, акрамя святароў, і даў таксама тым, што былі з ім.
27. **І** казаў ім: субота ўзнікла дзеля чалавека, а не чалавек дзеля суботы.
28. Таму Сын Чалавечы ёсць гаспадар і суботы.

Раздзел 3

1. **І** прыйшоў зноў у сінагогу. **І** быў там чалавек, які меў усóхлую рукú.
2. **І** сачылі за **Ім**, ці не ацаліць яго ў суботу, каб абвінаваціць Яго.
3. **І** кажа Ён чалавеку, што меў усóхлую рукú: стань пасярэдзіне.
4. **А** ім кажа: ці дазволена ў суботу дабра рабіць, альбо зло рабіць? душú ўратаваць альбо загубіць? Яны ж маўчалі.
5. **І**, паглядзеўшы на іх з гневам, засмúчаны жорсткасцю сэрцаў іх, кажа чалавеку: працягни рукú тваю. **І** працягнуў ён, і стала рука яго здаровай, як другая.
6. **І**, выйшаўшы, фарысеі адразу ўчынілі з ірадыянамі змову супраць Яго, як Яго загубіць.
7. Ісус жа з вучнямі Сваімі адышоў да мора, і мноства народу з Галілеі пайшло за **Ім**, і з Іудзеі,
8. і з Іерусаліма, і з Ідумеі, і з-за Іардана. **І** з навакóлляў Ты́ра і Сідона мноства вялікае, пачуўшы, што Ён рабіў, прыйшло да Яго.
9. **І** сказаў вучням Сваім, каб лодка была́ для Яго нападато́ве, каб натоўп не цясніў Яго.
10. **Бо** многіх Ён ацаліў, так што нядужныя кідаліся да Яго, каб да Яго дакрану́цца.
11. **І** духі нячыстыя, калі бачылі Яго, па́далі перад **Ім** і крычалі, ка́жучы: Ты – Сын Божы.
12. **І** Ён строга забараняў ім абвяшчаць пра Яго.
13. **І** ўзышоў на гару, і паклікаў, каго Сам хацеў; і прыйшлі да Яго.
14. **І** паставіў дванаццаць, каб былі з **Ім** і каб пасылаць іх прапавéдаваць,
15. і каб яны мелі ўладу ацаліць нёмачы і выганяць дэманаў.
16. *Паставіў* Сімана, даўшы яму імя Пётр,
17. і Іакава Зевядзеевага і Іаана, брата Іакава, даўшы ім імёны Ваанэ́ргес, што азначае “сыны́ громавы́”;
18. і Андрэя, і Філіпа, і Варфаламея, і Матфея, і Фаму́, і Іакава Алфеевага, і Фадзэя, і Сімана Кананіта,
19. і Іуду Іскарыёта, які і вы́даў Яго.
20. **І** прыйшлі ў дом, і сабраўся зноў народ, так што яны не маглі нават хлёба паесці.
21. **І**, дачуўшыся, блізкія Яго выйшлі забраць Яго; бо казалі, што Ён не ў Сабе.
22. **А** кніжнікі, якія прыйшлі з Іерусаліма, казалі, што Ён мае ў Сабе веельзеву́ла і што сілай князя дэманскага выганяе дэманаў.
23. **І**, паклікаўшы іх, прытчамі казаў ім: як можа сатана сатану выганяць?
24. **І** калі царства раздзэліцца самое ў сабе, не можа ўстаяць царства тое;
25. і калі дом раздзэліцца сам у сабе, не можа ўстаяць дом той;
26. і калі сатана паўстаў сам на сябе і раздзяліўся, не можа ўстаяць, але прыйшоў канец яму.
27. Ніхто не можа, увайшоўшы ў дом дужага, нарабава́ць дабра яго, калі перш не звя́жа дужага, і тады абрабу́е дом яго.

28. Праўду кажу вам: адпушчаны будуць сынам чалавечым усе грахі і блюзнэрствы, якімі б ні блюзнэрылі,

29. але хто будзе блюзнэрыць на Духа Святога, не будзе мець адпушчэння даўеку, а падлягае вечнаму асуджэнню.

30. Так казаў Ён, бо гаварылі: Ён духа нячыстага мае ў Сабе.

31. І прыйшлі Маці Яго і браты Яго і, стóячы на дварэ, паслалі да Яго паклікаць Яго.

32. І сядзеў народ вакол Яго. і сказалі Яму: вось Маці Твая, і браты Твае, і сёстры Твае на дварэ, шукаюць Цябе.

33. І адказаў ім, гаворачы: хто Маці Мая і браты Маé?

34. І аглédзеўшы тых, што сядзелі вакол Яго, кажа: вось маці Мая і браты Маé;

35. бо хто будзе выконваць волю Божую, той Мне брат, і сястра, і маці.

Раздзел 4

1. І зноў пачаў вучыць каля мора, і сабрáлася да Яго народу мноства, так што Ён увайшоў у лодку на моры і сядзеў, а ўвесь народ быў на зямлі пры моры.

2. І навучаў іх многа прытчамі, і гаварыў ім у павучэнні Сваім:

3. слухайце: вось, выйшаў сéйбіт сеяць.

4. І стáлася, калі сеяў, адно ўпала пры дарозе, і наляцелі птушкі ды падзяўблі тое.

5. Іншае ўпала сярод камення, дзе няшмат было зямлі, і неўзабаве ўзышлó, бо зямля была неглыбокая;

6. калі ж сонца паднялóся – завяла і, не маючы кóраня, засохла.

7. Іншае ўпала ў цёрні, і выраслі цёрні і заглушылі яго, і яно не далó плоду.

8. А іншае ўпала на добрую зямлю і далó плод, што падымаўся і ўзрастаў, і ўрадзіла па трыццаць, і па шэсцьдзсят, і па сто.

9. І казаў: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

10. Калі ж Ён застаўся адзін, тыя, што былі пры Ім, разам з дванаццаццю спыталі Яго аб прытчы.

11. І сказаў ім: вам дадзена ведаць тайны Царства Божага, а тым, хто звонку, у прытчах усё даецца;

12. каб яны, глédзячы, бачылі і не ўспрымáлі, і, слúхаючы, чулі і не разумелі, каб не звярну́ліся і не былі ім адпушчаны грахі.

13. І кажа ім: не разумéеце прытчы гэтай? Як жа ўсе прытчы зразумéеце?

14. Сéйбіт слова сее.

15. І вось тыя, што пры дарозе, дзе сеецца слова: калі пачуюць, адразу прыходзіць сатана і забірае пасéянае ў сэрцах іх.

16. Таксама і пасéянае сярод камення – гэта тыя, якія, пачуўшы слова, адразу прыма́юць яго з радасцю,

17. але не маюць кóраня ў сабе і нетрывáлыя; калі настане ўціск або ганéнне з-за слова, адразу спакуша́юцца.

18. А ў цёрнях пасéянае – гэта тыя, што чуюць слова,

19. але турбóты гэтага веку і спакуса багацця ды іншыя захаплéннi, увахóдзячы ў iх, заглушаюць слова, i яно застаéцца бясплодным.

20. А пасéянае на добрай зямлi – гэта тыя, якiя слухаюць слова i прымаюць, i даюць плод па трыццаць, i па шэсцьдзесят, i па сто.

21. I сказаў iм: хiба свечка прыно́сiцца, каб паставiць яе пад пасудзiну ci пад лóжак? хiба не дзеля таго, каб паставiць яе на падсвэ́чнiк?

22. Бо няма нiчога таёмнага, каб не стала яўным, i нiшто не бывае схавана, каб не адкрылася.

23. Калi хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

24. I казаў iм: заўважайце, што чуеце. Якою мераю мэраеце, такою i вам адмэраецца, i дад́адзена будзе вам, хто слухае.

25. Бо хто мае, таму дад́зена будзе, а хто не мае, ад́ымецца ў яго i тое, што мае.

26. I казаў: так i Царства Божае, як чалавек, калi кiне зёрне ў зямлю;

27. i спiць, i ўстае ўночы i ўдзень, а як насенне ўзыхóдзiць i расце, не ведае ён.

28. Бо зямля сама па сабе рóдзiць напачатку зелянь, потым колас, тады напаўняе зёрне ў коласе.

29. Калi ж вiспее плод, адразу пасылае серп, бо надышло жнiвó.

30. I казаў: з чым параўнаем Царства Божае ci якою прытчаю вiявiм яго?

31. Яно як зёрне гарчычнае, што, калi сеецца ў зямлю, то мэншае за ўсякае насенне на зямлi,

32. а калi пасеяна, вырастае i робiцца бóльшым за ўсю зелянiну i пускае вялiкае галлэ, так што ў з́асенi яго могуць пасялiцца птушкi нябесныя.

33. I многiмi такiмi прытчамi абвяшчаў iм слова, наколькi маглi яны слухаць.

34. Без прытчы не прамаўляў да iх, а вучням Сваiм асобна тлумачыў усё.

35. I кажа iм у той дзень з надыходам вечара: пераправiмся на той бок.

36. I яны, адпусцiўшы людзей, бяруць Яго з сабою, як Ён быў у лодцы; i яшчэ лодкi былi з iм.

37. I ўзня́лася з ветру вялiкая бура; хвалi захлiствалi лодку, так што яна ўжо напаўня́лася.

38. А Ён на карме спаў на ўзгалóўi. I будзiць Яго, i кажуць Яму: Настаўнiк! хiба не хвалюе Цябе, што мы гiнем?

39. I, устаўшы, Ён забаранiў ветру i кажа мору: сцiхнi, перастань. I суняўся вецер i настала цiша вялiкая.

40. I кажа iм: чаго вы такiя баязлiвыя? як гэта не маеце веры?

41. I напоўнiлiся страхам вялiкiм, i гаварылi мiж сабою: хто ж гэта Ён, калi i вецер, i мора слухаюцца Яго?

Раздзел 5

1. I прыплылi на другi бераг мора, у краiну Гадары́нскую.

2. I калi вийшаў Ён з лодкi, адразу ж сустрэў Яго чалавек з магiльных пячор у духу нячыстым,

3. якi меў жытлó ў магiлах, i нават ланцугом нiхто не мог звязáць яго;

4. бо шмат разоў яго звязвалі аковамі і ланцугамі, але ён разрываў ланцугі і разбіваў аковы, і ніхто не мог яго ўтаймаваць;
5. і заўсёды, ноччу і днём, у магільных пячорах і ў гарах крычаў ён і біўся аб каменне.
6. А ўбачыўшы здалёк Ісуса, прыбег і пакланіўся Яму.
7. І, закрычаўшы моцным голасам, сказаў: што Табе да мяне, Ісусе, Сыне Бога Усявышняга? заклінаю Цябе Богам, не муч мяне!
8. Бо Ісус сказаў яму: выйдзі, дух нячысты, з чалавека.
9. І пытаўся ў яго: як імя тваё? і той адказаў: легіён маё імя, бо многа нас.
10. І вельмі прасілі Яго, каб не адсылаў іх прэч з краіны той.
11. А там пры гары пасвіўся вялікі статак свінэй.
12. І прасілі Яго ўсе дэмань, кажучы: пашлі нас у свінэй, каб нам увайсці ў іх.
13. І адразу дазволіў ім Ісус. І, выйшаўшы, нячыстыя духі ўвайшлі ў свінэй; і рынуўся статак з кручы ў мора, а іх было каля дзвюх тысяч; і патанулі ў моры.
14. А іх пастухі пабеглі ды абвясцілі ў горадзе і ў вёсках. І людзі выйшлі пабачыць, што здарылася.
15. Прыходзяць да Ісуса і бачаць, што апантаны, у якім быў легіён, сядзіць адзеты і пры розуме; і спалохаліся.
16. Тыя, хто бачыў, расказалі ім, як гэта адбылося з апантаным, і пра свінэй.
17. І пачалі прасіць Яго адысці з межаў іх.
18. І калі Ён увайшоў у лодку, той, што быў апантаны, прасіў Яго, каб быць з Ім.
19. А Ісус не дазволіў яму і кажа да яго: ідзі ў дом твой да сваіх і раскажы ім, што зрабіў табе Гасподзь і як памілаваў цябе.
20. І пайшоў, і пачаў абвясчаць у Дзесяцігароддзі, што зрабіў яму Ісус. І ўсе здзіўляліся.
21. І калі пераправіўся Ісус у лодцы зноў на другі бераг, сабралася народу мноства да Яго. І быў Ён каля мора.
22. І вось прыходзіць адзін са старэйшын сінагогі, імем Іаір, і, ўбачыўшы Яго, падае ў ногі Яму
23. і вельмі просіць Яго, кажучы: дачушка мая пры смерці, прыйдзі і ўскладзі на яе рукі, каб яна ўратавалася і жыла.
24. І пайшоў за ім Ісус. І ўслед Яму ішоў вялікі натоўп, і напіралі на Яго.
25. І жанчына нейкая, што мела кровацячэнне дванаццаць гадоў,
26. і шмат нацярпелася ад многіх лекараў, і патраціла ўсё, што мела, і ніякай палёгкі не атрымала, а стала ёй яшчэ горш;
27. пачуўшы пра Ісуса, прыйшла ў натоўпе ззаду і дакранулася да вопраткі Яго;
28. бо казала: калі дакрануся хоць да вопраткі Яго, уратаваная буду.
29. І адразу спынілася кровацячэнне ў яе, і адчула яна целам, што вызвалілася ад хваробы.

30. І адразу Ісус, адчуў у Сабе, што сіла выйшла з Яго, павярнуўся ў натоўпе і сказаў: хто дакрануўся да вопраткі Маёй?

31. І казалі Яму вучні Яго: Ты бачыш, натоўп напірае на Цябе, а кажаш: хто дакрануўся да Мяне?

32. І аглядаўся Ён, каб бачыць тую, што зрабіла гэта.

33. А жанчына спалохалася і дрыжала, ведаючы, што з ёю адбылося, падышла, упала перад Ім і сказала Яму ўсю праўду.

34. Ён жа сказаў ёй: дачка! вера твая ўратавала цябе; ідзі з мірам і здароваю будзь ад хваробы тваёй.

35. Яшчэ калі Ён гаварыў, прыходзяць з дому старэйшыны сінагогі і кажуць: дачка твая памёрла, навошта яшчэ турбуеш Настаўніка?

36. Але Ісус, адразу пачуўшы гэтыя словы, кажа старэйшыне сінагогі: не бойся, толькі веруй.

37. І не дазволіў нікому ісці за Сабою, акрамя Пятра, Іакава і Іаана, брата Іакавага.

38. Прыходзяць у дом старэйшыны сінагогі, і бачыць Ён сумятнё і тых, што плачуць і галосіць моцна.

39. І, увайшоўшы, кажа ім: чаго вы хвалюецеся і плачаце. Дзяўчынка не памёрла, а спіць.

40. І насміхаліся з Яго. Але Ён, выправадзіўшы ўсіх, бярэ з Сабою бацьку дзяўчынкі і маці, і тых, што былі з Ім, і ўваходзіць туды, дзе ляжала дзяўчынка.

41. І, узяўшы дзяўчынку за руку, кажа ёй: “таліфа кумі”, што значыць: “дзяўчына, табе кажу, устань”.

42. І адразу паднялася дзяўчына і пачала хадзіць, а было ёй гадоў дванаццаць. І ўразіліся ўражаннем вялікім.

43. І загадаў ім строга, каб ніхто не даведаўся пра гэта, і сказаў даць ёй есці.

Раздзел 6

1. І выйшаў Ён адтуль і прыйшоў на бацькаўшчыну Сваю, і за Ім ішлі вучні Яго.

2. І калі настала субота, пачаў Ён вучыць у сінагозе, і многія слухачы дзівіліся, кажучы: адкуль у Яго гэта? і што за мудрасць дадзена Яму, і як такія цуды творацца рукамі Яго?

3. Ці не цяляр гэта, сын Марыі і брат Іакава, Іасіі, Іуды і Сімана? і ці не сёстры Яго тут сярод нас? І сумняваліся ў Ім.

4. Ісус жа казаў ім: не бывае прарок без пашаны, хіба толькі на бацькаўшчыне сваёй, і ў родных сваіх, і ў доме сваім.

5. І не мог там ніякага цуду стварыць, толькі нямногіх хворых, усклаўшы на іх рукі, ацаліў.

6. І дзівіўся нявер’ю іх. І хадзіў па навакольных селішчах, навучаючы.

7. І, паклікаўшы дванаццаць, пачаў іх пасылаць па двое і даў ім уладу над нячыстымі духамі.

8. І наказаў ім нічога не браць у дарогу, акрамя аднаго посаха: ні торбы, ні хлёба, ні медзі ў поясе;

9. але абува́цца ў сандáлі і не насіць дзвюх адзэ́жын.
10. І казаў ім: калі дзе ўво́йдзеце ў дом, застава́йцеся ў ім, пакуль не по́йдзеце адтуль;
11. і калі хто не пры́ме вас і не паслухае́цца вас, то выхо́дзячы адтуль, абтра́сіце пыл з ног вашых у свéдчанне ім. Праўду кажу вам: лягчэй будзе Садóму і Гамóры ў дзень сўдны, чым гораду таму.
12. І, пайшоўшы, яны прапавéдавалі пака́янне,
13. і дэ́манаў многіх выганя́лі, і памáзвалі алеем многіх хворых, і ацаля́лі.
14. І дачу́ўся пра Ісуса цар Ірад, бо вядомым стала імя Яго, і казаў: гэта Іаан Хрысціцель з мёртвых паўстаў, і таму цуды дзею́цца ім.
15. Іншыя казалі: гэта Ілія, а іншыя казалі: гэта прарок ці як адзін з прарокаў.
16. А Ірад, пачуўшы, сказаў: гэта Іаан, якому я адсék галаву, ён паўстаў з мёртвых.
17. Бо сам Ірад паслаў схапіць Іаана і звязаў яго ў ця́мніцы з-за Ірады́ды, жонкі Філіпа, брата свайго, таму што ажани́ўся з ёю.
18. Бо Іаан казаў Іраду: не налёжыць табе мець жонку брата твайго.
19. А Ірады́да, гнёваючыся на яго, жада́ла яго забіць, ды не магла.
20. Бо Ірад баяўся Іаана, ведаючы яго як чалавека праведнага і святога, і аберагаў яго, і шмат рабіў, слухаючыся яго, і з ахвотаю яго слухаў.
21. І настаў зручны дзень, калі Ірад у гадавіну свайго нараджэння ла́дзіў пір вяльможам сваім, тысячаначальнікам і старэйшынам Галілейскім,
22. і ўвайшла дачка́ Ірады́ды, і танцавала, і дагадзіла Іраду і тым, што ўзляжа́лі з ім. Сказаў цар дзяўчыне: прасі ў мяне чаго хочаш, і дам табе.
23. І пакляўся ёй: чаго ні папросіш у мяне, дам табе, хоць і паўцарства майго.
24. Яна ж выйшла і спытала ў маці сваёй: чаго прасіць? Тая адказала: галаву Іаана Хрысціцеля.
25. І яна адразу, паспéшліва ўвайшоўшы да цара, прасіла, ка́жучы: хачу каб ты цяпер жа даў мне на блю́дзе галаву Іаана Хрысціцеля.
26. І засмуціўся цар, але дзеля клятвы і тых, што ўзляжа́лі з ім, не захацеў адмовіць ёй.
27. І адразу, паслаўшы целаахоўніка, цар загадаў прыне́сці галаву яго.
28. Той, пайшоўшы, адсék яму галаву ў ця́мніцы і прыне́с на блю́дзе і аддаў яе дзяўчыне, а дзяўчына аддала́ яе маці сваёй.
29. І, дачуўшыся, вучні яго прыйшлі і ўзялі цéла яго, і паклалі яго ў магілу.
30. І сабра́ліся апосталы да Ісуса і расказалі Яму ўсё: і што зрабілі, і чаму навучылі.
31. І сказаў ім: пайдзіце вы самі, асобна, у пустэ́льнае месца і адпачніце крыху́. Бо многія прыхо́дзілі і адыхо́дзілі, так што і паесці ім не было́ калі.
32. І адправіліся яны ў пустэ́льнае месца на лодцы асобна.
33. І ўбачыў народ, як яны адплывалі, і пазналі іх многія, і пехато́ю з усіх гарадоў спышаліся туды, і апярэ́дзілі іх, і сышліся да Яго.

34. І, выйшаўшы, убачыў Іісус мноства людзей і пашкадаваў іх, бо яны былі як авечкі без пастыра; і пачаў іх вучыць многа.

35. І калі быў ужо час позні, вучні Яго, падышоўшы да Яго, казалі: месца тут пустэльнае, і ўжо час позні,

36. адпусці іх, каб пайшлі ў навакольныя вёскі ды селішчы і купілі сабе хлёба, бо не маюць чаго есці.

37. Ён жа ў адказ ім прамовіў: вы ім дайце есці. І кажуць Яму: ці не пайсці нам купіць хлябоў дынарыяў на дзвесце і даць ім есці?

38. Але Ён гаворыць ім: колькі хлябоў маёце? ідзіце і паглядзіце. І, даведаўшыся, яны кажуць: пяць хлябоў і дзве рыбіны.

39. І загадаў ім рассадзіць усіх групамі на зялёнай траве.

40. І ўзяглі ў рады па сто і па пяцьдзсят.

41. І, узяўшы пяць хлябоў і дзве рыбіны, узвёўшы вочы на неба, благаславіў і пераламіў хлябы, і даваў вучням Сваім, каб разносілі ім, і дзве рыбіны падзяліў на ўсіх.

42. І елі ўсе і насыціліся.

43. І назбіралі кавалкаў хлёба дванаццаць поўных кашоў і *рэшты* ад рыбы.

44. А было тых, што елі хлябы, каля пяці тысяч мужчын.

45. І адразу прымусіў вучняў Сваіх увайсці ў лодку і адправіцца ўперад Яго на той бок да Віфсаіды, пакуль Ён адпусціць людзей.

46. І, адпусціўшы іх, пайшоў на гару памаліцца.

47. І як настаў вечар, лодка была пасярод мора, а Ён адзін на зямлі.

48. І ўбачыў іх, знясіленых веславаннем, бо вецер дзьмуў насупраць ім; і каля чацвёртай варты ночы наблізіўся да іх, ідучы па моры, і хацеў абмінуць іх.

49. Яны ж, убачыўшы, як Ён ідзе па моры, падумалі, што гэта прывід, і закрычалі.

50. Бо ўсе Яго бачылі і перапалохаліся. і адразу загаварыў з імі і сказаў ім: супакойцеся; гэта Я, не бойцеся.

51. І ўвайшоў да іх у лодку; і вецер суняўся. І яны надзвычай былі ўзрушаныя ў сабе і здзіўляліся.

52. Бо не ўразумелі таго, што адбылося з хлябамі, бо сэрца ў іх было скамянэлае.

53. І, пераправіўшыся, прыбылі ў зямлю Генісарэцкую, і прысталі да *берага*.

54. І калі выйшлі яны з лодкі, адразу *людзі* пазналі Яго,

55. і, аббегшы ўсё наваколле тое, пачалі на пасцелях прыносіць хворых туды, дзе, па чутках, быў Ён.

56. І куды б ні прыходзіў Ён, у паселішчы, ці ў гарады, ці ў вёскі, на людных месцах клалі хворых і прасілі Яго, каб хоць да краю адзэння Яго дакрануцца; і тыя, што дакраналіся да Яго, уратаўваліся.

Раздзел 7

1. І сабраліся да Яго фарысеі і некаторыя з кніжнікаў, што прыйшлі з Іерусаліма;

2. і, бачыўшы некаторых з вучняў Яго, як яны елі хлеб нячыстымі, гэта значыць непамытымі, рукамі, дакаралі.
3. Бо фарысеі і ўсе Іудзеі не ядуць, пакуль не памыюць дбайна рук, трымаючыся падання старцаў;
4. і пасля рынку, пакуль не амыюцца, не ядуць. Ёсць і многае іншае, чаго яны прынялі трымацца: абмывання чашаў, і кубкаў, і катлоў, і лаваў.
5. Потым пытаюцца ў Яго фарысеі і кніжнікі: чаму вучні Твае не жывуць згодна з паданнем старцаў, а непамытымі рукамі ядуць хлеб?
6. А Ён у адказ гаворыць ім: добра прарочыў Ісаія пра вас, крывадушных, як напісана: “людзі гэтыя вуснамі ўшаноўваюць Мяне, а сэрца іх знаходзіцца далёка ад Мяне;
7. але марна шануюць Мяне, навучаючы вучэнням, устанаўленням чалавечым”.
8. Бо, пакінуўшы заповедзь Божую, трымаецеся вы падання чалавечага, абмывання кубкаў і чашаў ды многае іншае, падобнае да таго, робіце.
9. І казаў ім: хараша вы абыходзіце заповедзь Божую, каб сваё паданне захаваць!
10. Бо Маісей сказаў: “шануй бацьку твайго і маці тваю”, і хто зласловіць на бацьку альбо маці, няхай смерцю памрэ.
11. А вы гаворыце: калі скажа чалавек бацьку альбо маці: “тое, што ты ад мяне скарыстаў бы, гэта карван, што значыць дар *Богу*”,
12. тады ўжо дазваляеце яму нічога не рабіць для бацькі альбо для маці сваёй,
13. парушаючы слова Божае паданнем вашым, якое вы перадаеце; і многае падобнае да таго робіце.
14. І, паклікаўшы ўсіх людзей, казаў ім: паслухайце Мяне ўсе і зразумейце.
15. Няма нічога, што, уваходзячы ў чалавека звонку, магло б апаганіць яго; але што выходзіць з яго, тое апаганьвае чалавека.
16. Калі хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!
17. І калі ад людзей Ён увайшоў у дом, спыталіся ў Яго вучні Яго аб прытчы.
18. І сказаў ім: няўжо і вы такія неразумныя? Хіба не разумееце, што ўсё тое, што звонку ўваходзіць у чалавека, не можа апаганіць яго?
19. Бо не ў сэрца яго ўваходзіць, а ў чэрава, і выходзіць прэч, таму ўсякая ежа чыстая.
20. І казаў: тое, што выходзіць з чалавека, апаганьвае чалавека;
21. Бо знутры, з сэрца чалавечага пмыслы ліхія выходзяць, пралюбадзействы, блуд, забойствы,
22. крадзяжы, ліхвярства, злоба, каварства, распўснасць, вока зайздроснае, блюзнэрства, ганарлінасць, шаленства;
23. усё гэтае зло знутры выходзіць і апаганьвае чалавека.
24. І, рушыўшы адтуль, пайшоў у землі Тырскія і Сідонскія; і, увайшоўшы ў дом, не хацеў, каб хто даведаўся; але не змог утаіцца.
25. Бо пачула пра Яго жанчына, дачка якой мела ў сабе нячыстага духа, і, прышоўшы, упала да ног Яго;

26. а жанчына тая была́ язычніца, Сірафінікіянка родам; і прасіла Яго, каб выгнаў дэмана з яе дачкі.

27. Але Ісус сказаў ёй: дай перш насыціцца дзецям, бо нядобра ўзяць хлеб ад дзяцей і кінуць сабачанятам.

28. Яна ж у адказ гаворыць Яму: так, Госпадзі! але і сабачаняты пад сталом ядуць крошкі ў дзяцей.

29. І сказаў ёй: за гэтыя словы ідзі, выйшаў дэман з дачкі тваёй.

30. І, прыйшоўшы ў дом свой, яна знайшла, што дэман выйшаў і дачка ляжыць на пасцелі.

31. І зноў, выйшаўшы з межаў Ты́рскіх і Сідонскіх, прыйшоў Ісус да мора Галілейскага ў землі Дзесяцігароддзя.

32. І прыводзяць да Яго глухога коснаязыкага і просяць, каб Ён усклаў рукі на яго.

33. І, адвёўшы яго ад народу ўбок, улажыў пальцы Свае ў вушы яго і, плюнуўшы, дакрануўся да языка яго;

34. і, узвёўшы вочы на неба, уздыхнуў і сказаў яму: “эффафа́”, што значыць: “адкры́йся”.

35. І адразу адкрыліся вушы яго і развяза́ліся пúты яго языка́, і пачаў гаварыць вы́разна.

36. І загадаў ім, каб не казалі нікому. Але чым больш Ён загадваў ім, тым больш абвяшчалі.

37. І надзвычай здзіўляліся, ка́жучы: добра ўсё зрабіў: і глухім дае чуць, і нямы́м гаварыць.

Раздзел 8

1. У тыя дні, калі сабрáлася многа народу і не мéлі чаго есці, Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, кажа ім:

2. шкада Мне людзей, што ўжо тры дні застаюцца са Мною, і не маюць чаго есці.

3. І калі адпушчу і́х дадому галоднымі, аслабеюць у дарозе, бо некаторыя з і́х прыйшлі здалёку.

4. І адказалі Яму вучні Яго: адкуль можа хто накарміць і́х хлэ́бам тут, у пусты́ні?

5. І спытаў у і́х: колькі ў вас хлябо́ў? Яны адказалі: сем.

6. Тады загадаў лю́дзям узлэгчы на зямлі; і, ўзяўшы сем хлябо́ў, узнёсшы падзяку, пераламіў, і даў вучням Сваім, каб раздавалі; і яны раздалі лю́дзям.

7. І мéлі некалькі ры́бінак: і благаславіўшы, Ён загадаў і і́х раздаць.

8. І елі, і насыціліся; і назбіралі рэ́шты кавалкаў сем кашо́ў.

9. А было́ тых, што елі, каля чатырох тысяч. І адпусціў і́х.

10. І адразу ўвайшоў у лодку і прыбыў з вучнямі Сваімі ў ме́жы Далману́фскія.

11. І выйшлі фарысеі і пачалі спрачацца з Ім, дамага́ючыся ад Яго знаме́ння з неба, спакуша́ючы Яго.

12. І Ён, уздыхнуўшы духам Сваім, кажа: нашто род гэты знаме́ння патрабу́е? Праўду кажу вам: не будзе да́дзена роду гэтаму знаме́нне.

13. І, пакінуўшы і́х, зноў увайшоў у лодку і адправіўся на той бок.

14. І забыліся вучні Яго ўзяць хлябоў, і акрамя аднаго хлеба не мелі з сабой у лодцы.

15. І Ён наказаў ім, гаворачы: глядзіце, сцеражыцеся закваскі фарысейскай і закваскі Ірадавай.

16. І разважалі між сабой, кажучы: *гэта значыць*, што хлябоў у нас няма.

17. І, ведаючы, Ісус кажа ім: чаму разважаеце, што хлябоў няма ў вас? Няўжо яшчэ не адчуваеце і не разумееце? Няўжо дагэтуль скамянэлае сэрца ваша?

18. Вочы маючы, не бачыце? Вушы маючы, не чуеце? і не памятаеце?

19. Калі пяць хлябоў пераламіў Я на пяць тысяч, колькі поўных кашоў кавалкаў назбіралі вы? Кажуць Яму: дванаццаць.

20. А калі сем хлябоў на чатыры тысячы, колькі поўных кашоў кавалкаў вы набралі? Яны ж адказалі: сем.

21. І сказаў ім: як жа не разумееце?

22. І прыходзіць у Віфсаіду. І прыводзяць да Яго сляпога і просяць, каб да яго дакрануўся.

23. І, узяўшы за рукú сляпога, вíвеў яго за паселішча і, плюнуўшы на вочы яму, усклаўшы рукі на яго, пытаўся ў яго, ці бачыць што.

24. Той, агледзеўшыся, сказаў: бачу людзей, нібы дрэвы, што ходзяць.

25. Потым зноў усклаў рукі на вочы яго і зрабіў яго відúшчым. І ацаліўся той, і стаў бачыць усё выразна.

26. І адаслаў яго ў дом, кажучы: у паселішча не заходзь і не раскажвай нікому ў паселішчы.

27. І пайшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў паселішчы Кесарыі Філіпавай. І дарогаю пытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы ім: за каго Мяне прымáюць людзі?

28. А яны адказалі: за Іаана Хрысціцеля, іншыя – за Ілію, а іншыя – за аднаго з прарокаў.

29. Ён сказаў ім: а вы за каго прымáеце Мяне? І ў адказ Пётр сказаў Яму: Ты – Хрыстос.

30. І загадаў ім, каб нікому не гаварылі пра Яго.

31. І пачаў вучыць іх, што Сыну Чалавечаму налёжыць многа адпакутаваць, быць адрынутым старэйшынамі, і першасвятарамі, і кніжнікамі, і забітым быць, і на трэці дзень уваскрэснуць.

32. І казаў пра гэта адкрыта. І Пётр, адвёўшы Яго, пачаў адгаворваць Яго.

33. А Ён, абярнуўшыся і паглядзеўшы на вучняў Сваіх, забараніў Пятру, кажучы: адыдзі ад Мяне, сатана, бо думаеш не пра тое, што Божае, а пра тое, што чалавечае.

34. І, паклікаўшы людзей з вучнямі Сваімі, сказаў ім: хто хоча ісці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе і вóзьме крыж свой, і ўслед за Мной ідзе.

35. Бо хто хоча душú сваю ўратаваць, той загубіць яе; а хто загубіць душú сваю дзёля Мяне і Евангелля, той уратуе яе.

36. Бо якую карысьць будзе мець чалавек, калі ён здабúдзе ўвесь свет, а пашкóдзіць душы сваёй?

37. Альбо які выкуп дасць чалавек за душú сваю?

38. Бо хто пасарómеецца Мянэ і слоў Маіх перад родам гэтым пралюбадзэйным і грэшным, таго і Сын Чалавечы пасарómеецца, калі прыйдзе ў славе Айца Свайго з Ангеламі святымі.

Раздзел 9

1. І сказаў ім: праўду кажу вам, ёсць сярод тых, што стаяць тут, некаторыя, хто не зазнае смерці, пакуль не ўбачыць Царства Богага, якое прыйдзе ў сіле.

2. І праз шэсць дзён узяў Ісус Пятра, Іакава ды Іаана і ўзвёў іх на гару высокую адных асобна, і перамяніўся перад імі.

3. І ўбранне Яго стала бліскучым і надзвычай белым, як снег, такім, як бялільшчык на зямлі не можа вы́беліць.

4. І явіўся ім Ілія з Маісеем; і размаўлялі з Ісусам.

5. І, азв’яўшыся, Пётр сказаў Ісусу: Равві! добра нам тут быць, зробім тры шатры, Табе адзін, Маісеем адзін і адзін Іліі.

6. Бо не ведаў, што сказаць, таму што яны былі перапалоханы.

7. І ўзнікла воблака, ахінаючы іх, і з воблака пачуўся голас: гэта Сын Мой Узлюблены; Яго слухайце.

8. І нечакана, агледзеўшыся навокал, нікога больш не ўбачылі, толькі Ісуса аднаго каля сябе.

9. І калі яны сыходзілі з гары, загадаў ім нікому не казаць, што бачылі, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсне з мёртвых.

10. І захавалі ў сабе гэтае слова, разважаючы між сабой: што значыць “уваскрэснуць” з мёртвых?

11. І пыталіся ў Яго, кажучы: як гэта кніжнікі гавораць, што Ілія павінен прыйсці раней?

12. А Ён сказаў ім у адказ: Ілія сапраўды, прыйшоўшы раней, узно́віць усё; а як жа напісана пра Сына Чалавечага, – што многа адпакўтуе і зняважаны будзе?

13. Але кажу вам, што і Ілія прыйшоў, і ўчынілі з ім, што хацелі, як напісана пра яго.

14. І, прыйшоўшы да вучняў, убачыў шмат народу вакол іх і кніжнікаў, што спрачаліся з імі.

15. І адразу ўвесь народ, убачыўшы Яго, уразіўся і, падбягаючы, віталі Яго.

16. І спытаўся Ён у кніжнікаў: пра што спрача́ецца з імі?

17. Адзін з натоўпу сказаў у адказ: Настаўнік! я прывёў да Цябе сына майго, які мае ў сабе духа нямога;

18. і дзе ні схопіць яго, кідае яго, і ён пену пускае і скрыгоча зубамі і дранцвее; і прасіў я вучняў Тваіх, каб вы́гналі яго, ды яны не змаглі.

19. Адказваючы яму, Ісус кажа: о, родзе бязвэрны! дакуль буду з вамі? дакуль буду цярпець вас? прывядзіце яго да Мянэ.

20. І прывялі таго да Яго. І, убачыўшы Яго, дух адразу затрос таго, і той, упаўшы на зямлю, качаўся, пускаючы пену.

21. І запытаўся Ісус у бацькі яго: як даўно гэта здарылася з ім. Той жа сказаў: з дзяцінства;

22. і часта дух і ў агонь кідаў яго, і ў ваду, каб загубіць яго; але, як што можаш, дапамажы нам, зжэліўшыся над намі.

23. А Ісус сказаў яму: калі можаш véраваць, усё магчыма для таго, хто веруе.

24. І адразу, усклікнуўшы, хлópцаў бацька са слязьмі сказаў: верую, Госпадзі! памажы майму нявэр'ю!

25. Ісус, убачыўшы, што збягаецца народ, забараніў духу нячыстаму, кажучы яму: дух нямы і глухі, Я загадваю табе, выйдзі з яго і больш не ўваходзь у яго!

26. І, ускрыкнуўшы і моцна скалануўшы яго, той выйшаў; а ён зрабіўся як мёртвы, так што многія казалі: ён памёр.

27. Але Ісус, узяўшы яго за руку, падняў яго; і ён устаў.

28. І калі ўвайшоў Ісус у дом, вучні Яго пыталіся ў Яго асобна: чаму мы не здолелі выгнаць яго?

29. І сказаў ім: гэты род ні ад чаго іншага не можа выйсці, толькі ад малітвы і пóсту.

30. І, выйшаўшы адтуль, праходзілі праз Галілею, і Ён не хацеў, каб хто даведаўся.

31. Бо навучаў вучняў Сваіх і гаварыў ім, што Сын Чалавечы аддадзены будзе ў рукі чалавечыя і заб'юць Яго, і, забіты, Ён на трэці дзень уваскрэсне.

32. Але яны не разумелі гэтага слова, і баяліся ў Яго спытацца.

33. І прыйшоў у Капернаўм; і калі ў доме быў, запытаўся ў іх: пра што дарогай вы разважалі між сабою?

34. Яны ж маўчалі, бо ў дарозе спрачаліся адзін з адным, хто бóльшы.

35. І, сеўшы, паклікаў дванаццаць і сказаў ім: калі хто хоча першым быць, няхай будзе з усіх апошнім і ўсім слугою.

36. І, узяўшы дзіця, паставіў яго пасярод іх і, абняўшы яго, сказаў ім:

37. хто прыме адно з такіх дзяцей у імя Маё, той Мяне прыме, а хто Мяне прыме, той не Мяне прымае, але Таго, Хто паслаў Мяне.

38. Азваўся да Яго Іаан, гаворачы: Настаўнік! мы бачылі чалавека, што імем Тваім выганяе дэманаў, але не хódзіць за намі, і мы забаранілі яму, бо не хódзіць за намі.

39. Ісус жа сказаў: не забараняйце яму, бо няма таго, хто стварыў бы цуд у імя Маё і мог бы неўзабаве знявэжыць Мяне.

40. Бо хто не сўпраць вас, той за вас.

41. І хто напоіць вас чашай вады ў імя таго, што вы Хрыстовы, праўду кажу вам, той не страціць узнагароды сваёй.

42. А хто спакўсіць аднаго з малых гэтых, што веруюць у Мяне, таму лёпей было б, калі б павесілі жарнавы камень на шыю яго і ўкінулі яго ў мора.

43. І калі спакушае цябе рука твая, адсячы яе: лёпей табе калéкам увайсці ў жыццё, чым, дзве рукі маючы, пайсці ў геэну, у агонь незгасальны,

44. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

45. I калі нага твая спакушае цябе, адсячы яе: лёпей табе ўвайсці ў жыццё кульгавым, чым, дзве нагі маючы, быць укінутым у геэну, у агонь незгасальны,

46. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

47. I калі вока тваё спакушае цябе, вёрві яго: лёпей табе аднавокім увайсці ў Царства Божае, чым, два вёкі маючы, быць укінутым у геэну вогненную,

48. дзе чарвяк іх не ўмірае і агонь не згасае.

49. Бо кожны агнём асольца і кожная ахвяра соллю асольца.

50. Добрая рэч – соль; але калі соль несалёнай стане, чым яе паправіце? Майце соль у сабе, і мір майце між сабою.

Раздел 10

1. I, выйшаўшы адтуль, прыходзіць у мэжы Іудзеі стараной заіарданскай. I збіраюцца зноў да Яго натоўпы, і, як звычайна, зноў вучыў іх.

2. I, падышоўшы, фарысеі спыталіся ў Яго, спакушаючы Яго: ці дазволена мужу развядзіцца з жонкай?

3. Ён жа сказаў ім у адказ: што запавёдаў вам Маісей?

4. Яны казалі: Маісей дазволіў напісаць развядны ліст і развядзіцца.

5. I, адказваючы, Ісус сказаў ім: з-за жорсткасці сэрца вашага ён напісаў вам гэтую запаведзь;

6. але ад пачатку стварэння мужчынам і жанчынай стварыў іх Бог.

7. Таму пакіне чалавек бацьку свайго і маці

8. і прылёпіцца да жонкі сваёй, і будуць двое плόццю адною, так што яны ўжо не двое, а адна плоць.

9. Дык вось, што Бог злучыў, таго чалавек няхай не разлучае.

10. I ў доме вучні Яго зноў пра гэта спыталіся ў Яго.

11. I сказаў ім: хто развядзецца з жонкаю сваёю і ажэніцца з іншаю, той пралюбадзэйнічае супраць яе;

12. і калі жонка развядзецца з мужам сваім і выйдзе замуж за іншага, пралюбадзэйнічае.

13. I прыносілі да Яго дзяцей, каб Ён дакрануўся да іх, а вучні забаранялі тым, што прыносілі.

14. Убачыўшы, Ісус разгневаўся і сказаў ім: пусціце дзяцей прыходзіць да Мяне і не перашкаджайце ім; бо такім належаць Царства Божае.

15. Праўду кажу вам: хто не прыме Царства Божага, як дзіця, той не ўвойдзе ў яго.

16. I, абняўшы іх, усклаў рукі на іх і благаславіў іх.

17. I калі выходзіў Ён у дарогу, падбег нехта і, упаўшы на калені перад Ім, спытаўся ў Яго: Настаўнік Добры! што мне рабіць, каб унаследаваць жыццё вечнае?

18. Ісус жа сказаў яму: чаму ты называеш Мяне добрым? Ніхто не добры, толькі адзін Бог.

19. Ведаеш запаведзі: “не пралюбадзэйнічай; не забівай; не крадзь; не сведчы лжыва; не крыўдзі; шануй бацьку твайго і маці”.

20. Ён жа сказаў Яму ў адказ: Настаўнік! усё гэта захаваў я з юнацтва майго.

21. Ісус жа, глянуўшы на яго, палюбіў яго і сказаў яму: аднаго табе не хапае: ідзі, усё, што маеш, прадай і раздай убогім; і будзеш мець скарб на небе; і прыходзь, і ідзі за Мною, узяўшы крыж.

22. А той, азмрочаны гэтым словам, адышоў у смутку, бо меў вялікую маёмасць.

23. І, паглядзеўшы навокал, кажа Ісус вучням Сваім: як цяжка будзе тым, хто мае багацце, увайсці ў Царства Божае.

24. Вучні жахаліся ад слоў Яго. А Ісус зноў у адказ кажа ім: дзеці! як цяжка тым, хто спадзяецца на багацце, увайсці ў Царства Божае.

25. Лягчэй вярблюду прайсці праз ігольнае вушка, чым багатаму ўвайсці ў Царства Божае.

26. Яны ж надзвычай здзіўляліся, гаворачы між сабою: хто ж тады можа спасціся?

27. Паглядзеўшы на іх, Ісус сказаў: людзям гэта немагчыма, але не Богу, бо ўсё магчыма Богу.

28. Пачаў Пётр гаварыць Яму: вось мы пакінулі ўсё і пайшлі ўслед за Табою.

29. Ісус сказаў у адказ: праўду кажу вам: няма нікога, хто пакінуў дом, ці братоў, ці сяцёр, ці бацьку, ці маці, ці жонку, ці дзяцей, ці палі, дзеля Мяне і дзеля Евангелля,

30. і не атрымае цяпер, у час гэты, пры ганеннях, у сто разоў больш дамоў і братоў, і сяцёр, і бацькоў, і маці, і дзяцей, і палёў, а ў веку наступным жыцця вечнага;

31. многія ж першыя будуць апошнімі, і апошнія першымі.

32. Былі ж яны ў дарозе, узыходзячы ў Іерусалім, і папэрадзе іх ішоў Ісус, а яны жахаліся і, услед ідучы, былі ў страху. І узяўшы зноў дванаццаць, пачаў ім гаварыць, што з Ім мае адбыцца:

33. вось мы ўзыходзім у Іерусалім, і Сын Чалавечы будзе відадзены першасвятарам і кніжнікам, і асудзяць Яго на смерць, і відадуць Яго язычнікам;

34. і наглумяцца над Ім, і будуць бічаваць Яго і пляваць на Яго, і заб'юць Яго; і на трэці дзень уваскрэсне.

35. І падышлі да Яго Іакаў і Іаан, сыны Зевядзеевы, кажучы: Настаўнік! хочам, каб Ты зрабіў нам тое, што папросім.

36. А Ён сказаў ім: што хочаце, каб Я зрабіў вам?

37. Яны ж казалі Яму: дай нам сесці аднаму справа ад Цябе, а другому злева ад Цябе, у славе Тваёй.

38. Ісус жа сказаў ім: не ведаеце, чаго прасіце. Ці можаце піць чашу, якую Я п'ю і хрышчэннем, якім Я хрышчуся, хрысціцца?

39. Яны ж казалі Яму: можам. А Ісус сказаў ім: чашу, якую Я п'ю, будзеце піць і хрышчэннем, якім Я хрышчуся, будзеце хрысціцца;

40. але сесці справа ад Мяне ці злева – не Я даю, а *гэта* для тых, каму ўгатавана.

41. І, пачуўшы, дзесяцера пачалі гневацца на Іакава і Іаана.

42. А Ісус, паклікаўшы іх, кажа ім: вы ведаеце, што тыя, хто лічыцца на чале народаў, пануюць над імі, і вяльможы іх уладараць імі.

43. Але не так няхай будзе сярод вас: а хто хоча сярод вас б'ольшым быць, няхай будзе вам слугою;

44. і хто хоча сярод вас быць першым, няхай будзе ўсім рабом.

45. Бо і Сын Чалавечы не дзеля таго прыйшоў, каб Яму служылі, а каб паслужыць і аддаць душу Сваю як выкуп за многіх.

46. І прыходзяць у Іерыхон. І калі выходзіў Ён з Іерыхона з вучнямі Сваімі і мноствам народу, сын Цімееў, Варцімэй сляпы, сядзеў пры дарозе, жабруючы.

47. І, пачуўшы, што гэта Ісус Назарэй, пачаў крычаць і казаць: Сьне Давідаў, Ісусе, памілуй мяне!

48. І многія патрабавалі ад яго, каб замаўчаў, але ён яшчэ мацней крычаў: Сьне Давідаў, памілуй мяне!

49. І, спыніўшыся, Ісус сказаў паклікаць яго. І паклікалі сляпога, кажучы яму: маўйся, устань, кліча цябе.

50. Ён жа, скінуўшы вопратку сваю, устаў і прыйшоў да Ісуса.

51. І ў адказ гаворыць яму Ісус: што хочаш, каб Я зрабіў табе? Сляпы сказаў Яму: Раввуні ! каб мне бачыць.

52. Ісус жа сказаў яму: ідзі, вера твая ўратавала цябе. І адразу стаў бачыць і пайшоў услед за Ісусам па дарозе.

Раздзел 11

1. І калі наблізіліся да Іерусаліма, да Віфагіі і Віфаніі, да гары Елеонскай, Ісус пасылае двух з вучняў Сваіх

2. і кажа ім: ідзіце ў селішча, што перад вамі, і, уваходзячы ў яго, адразу знойдзеце прывязанае асляня, на якое ніхто з людзей не сядзеў; адвязаўшы яго, прывядзіце.

3. І калі хто скажа вам: “што вы гэта робіце?”, скажыце, што яно патрэбна Госпаду, і адразу пашле яго сюды.

4. Яны пайшлі і знайшлі асляня, прывязанае каля варот на вуліцы, і адвязалі яго.

5. І некаторыя з тых, што стаялі там, гаварылі: што вы робіце? *навошта* адвязаеце асляня?

6. Яны ж адказвалі ім, як загадаў Ісус, і тыя адпусцілі іх.

7. І прывялі асляня да Ісуса, і паклалі на яго вопратку сваю; і сеў Ісус на яго.

8. Многія ж вопратку сваю пасцілалі на дарогу, а іншыя зразалі галіны з дрэў і пасцілалі на дарогу.

9. І тыя, што ішлі паперадзе і следам, усклікалі: Асання! благаслаўлены Той, Хто прыходзіць у імя Господня!

10. Благаслаўлена царства айца нашага Давіда, якое надыходзіць у імя Господня! Асання ў вышніх!

11. І ўвайшоў Ісус у Іерусалім і ў храм; і, агледзеўшы ўсё, паколькі час быў ужо позні, пайшоў у Віфанію з дванаццаццю.

12. І на другі дзень, калі яны выйшлі з Віфаніі, Ён захацеў есці;

13. і, убачыўшы здалёк смакоўніцу, пакрытую лісцем, падышоў, ці не знойдзе чаго на ёй; і, прыйшоўшы да яе, нічога не знайшоў, акрамя лісця, бо не парá была на смóквы.

14. І, прамовіўшы, Ісус сказаў ёй: няхай больш ніхто не есць ад цябе плоду давэку! І чулі гэта вучні Яго.

15. І прыходзяць у Іерусалім. І, увайшоўшы ў храм, Ісус пачаў выганяць тых, якія прадавалі і куплялі ў храме, і перакуліў сталы мянъялаў і ўслоны тых, што прадавалі галубоў;

16. і не дазваляў, каб хто пранёс якую-небудзь рэч праз храм.

17. І вучыў іх, кажучы: ці не напісана: “дом Мой домам малітвы назавэцца для ўсіх народаў”? а вы зрабілі з яго логава разбойнікаў.

18. І пачулі гэта кніжнікі і першасвятары, і шукалі, як бы Яго загубіць, бо баяліся Яго, таму што ўвесь народ здзіўляўся вучэнню Яго.

19. І калі звечарэла, Ён выйшаў за горад.

20. І рáніцаю, праходзячы міма, убачылі, што смакоўніца засохла да кóраня.

21. І, успомніўшы, Пётр каза Яму: Равві! паглядзі, смакоўніца, якую Ты пракляў, усохла.

22. І, адказваючы, Ісус каза ім:

23. мáйце веру Божую. Бо праўду кажу вам: калі хто скажа гары гэтай: “падыміся і ўвэргніся ў мора”, і не засумняваецца ў сэрцы сваім, а верыць будзе, што збўдзеца па словах яго, – будзе яму, што б ні сказаў.

24. Таму кажу вам: усё, чаго ў малітве ні папрóсіце, верце, што атрымаеце, і будзе вам.

25. І калі стаіце на малітве, даруйце, як што маеце сўпраць каго, каб і Айцец ваш, Які ў нябёсах, даравáў вам правіны вашы.

26. Калі ж вы не даруеце, то і Айцец ваш, Які ў нябёсах, не даруе вам правінаў ваших.

27. І прыходзяць зноў у Іерусалім. І калі Ён хадзіў у храме, падыходзяць да Яго першасвятары і кніжнікі, і старэйшыны

28. і кажуць Яму: якою ўладаю Ты гэта робіш? і хто Табе ўладу гэтую даў, каб Ты рабіў гэта?

29. Ісус жа ў адказ сказаў ім: спытаю ў вас і Я адну рэч, і адкажыце Мне; і Я скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.

30. Хрышчэнне Іаанава з неба было ці ад людзей? адкажыце Мне.

31. І разважáлі яны між сабою, гаворачы: калі скажам: “з неба”, – Ён скажа: “чаму ж вы не паверылі яму?”

32. А сказаць: “ад людзей” – баяліся народа, бо ўсе лічылі, што Іаан сапраўды быў прарок.

33. І кажуць у адказ Ісусу: не ведаем. Тады Ісус, адказваючы, гаворыць ім: і Я не скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.

Раздел 12

1. І пачаў гаварыць ім прытчамі: пасадзіў чалавек вінаграднік і абнёс агарóджаю, і выкапаў выціскальню, і збудаваў вéжу, і аддаў яго вінаградарам, і адлучыўся.

2. **І** паслаў да вінаградараў у пэўны час раба, каб узяць ад вінаградараў пладоў з вінаградніка.
3. **А** яны, схапіўшы яго, набілі і адаслалі ні з чым.
4. **І** зноў паслаў да іх іншага раба, і таго камэннем пабілі, разбілі галаву і адпусцілі зняважананага.
5. **І** зноў іншага паслаў, і таго забілі; і многіх іншых каго білі, а каго забівалі.
6. **Яшчэ** аднаго меў ён, сына ўзлюбленага свайго, паслаў і яго нарэшце да іх, кажучы: пасаро́меюцца сы́на майго.
7. **Тыя ж** вінаградары, казалі адзін аднаму: гэта спадкаёмец; хадзём, заб’ём яго, і спадчына будзе наша.
8. **І**, схапіўшы яго, забілі і выкінулі прэч з вінаградніка.
9. **Што ж** зробіць гаспадар вінаградніка? Прыйдзе і знішчыць вінаградараў, і аддасць вінаграднік іншым.
10. **Няўжо** не чыталі вы гэтага Пісання: камень, які адкінулі будаўнікі, той самы стаў галавою вугла;
11. ад Госпада сталася гэта, і яно дзіўнае ў вачах нашых.
12. **І** намёрваліся схапіць Яго, ды пабаяліся народу; бо зразумелі, што пра іх сказаў прытчу; і, пакінуўшы Яго, адышлі.
13. **І** пасылаюць да Яго некаторых з фарысеяў і ірадыян, каб злавіць Яго на слове.
14. **Яны**, прыйшоўшы, кажуць Яму: “Настаўнік! мы ведаем, што Ты праўдзiвы і нікому не дагаджаеш, бо не глядзіш на аблічча людзей, а па праўдзе шляху Божаю вучыш. Дазволена даваць падатак кэсару ці не? даваць нам ці не даваць?”
15. **Ён жа**, ведаючы іх крывадушнасць, сказаў ім: што́ Мяне спакушаеце? прынясіце Мне дына́рый, каб Я пабачыў.
16. **Яны** прынеслі. **І** кажа ім: чы́я гэта вы́ява і на́дпіс? Яны казалі Яму: кэсаравы.
17. **І** сказаў ім Ісус у адказ: аддавайце кэсарава кэсару, а Божае Богу. **І** дзiвіліся Яму.
18. **І** прыйшлі да Яго садукееі, якія кажуць, што няма ўваскрэ́снення, і спыталіся ў Яго, кажучы:
19. **Настаўнік!** Маісей напісаў нам: “калі ў каго брат памрэ і пакіне жонку, а дзяцей не пакіне, то няхай брат яго возьме жонку яго і адродзіць сёмя брату свайму”.
20. **Было сем** братоў; і першы ўзяў жонку і, паміраючы, не пакінуў сёмені.
21. **І** другі ўзяў яе, і памёр, і ён не пакінуў сёмені; і трэці таксама.
22. **І** бралі яе сямёра, і не пакінулі сёмені. Пасля ўсіх памёрла і жонка.
23. **Дык вось**, ва ўваскрэ́сненні, калі яны ўваскрэ́снуць, катораму з іх будзе яна жонкаю? бо сямёра мелі яе жонкаю.
24. **І** сказаў ім Ісус у адказ: ці не таму вы памыляецеся, што не ведаеце ні Пісанняў, ні сілы Божае?
25. **Бо** калі з мёртвых уваскрэ́снуць, не будуць ні жаніцца, ні замуж выходзіць, а будуць, як Ангелы на нябёсах.

26. Пра мёртвых жа, што яны ўваскрэснуць, хіба не чыталі вы ў кнізе Маісея пра купіну, як Бог гаварыў яму, кажучы: “Я Бог Аўраама, і Бог Ісаака, і Бог Іакава”?

27. Ён не ёсць Бог мёртвых, але Бог жывых. Таму вы вельмі памыляецеся.

28. І, падышоўшы, адзін з кніжнікаў, які чуў, як яны спрачаюцца, і, ведаючы, што Ісус добра адказаў ім, спытаў у Яго: якая першая з усіх заповедзяў?

29. Ісус адказаў яму: першая з усіх заповедзяў: “слухай, Ізраілю! Гасподзь Бог наш ёсць Гасподзь адзіны;

30. і ўзлюбі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёй душою тваёю, і ўсім разумэннем тваім, і ўсёй сілаю тваёю”; гэта першая заповедзь.

31. І другая падобная да яе: “узлюбі бліжняга твайго, як самога сябе”. Большай за гэтыя іншай заповедзі няма.

32. І сказаў Яму кніжнік: добра, Настаўнік! па праўдзе сказаў Ты, што адзіны ёсць Бог, і няма іншага, акрамя Яго;

33. і любіць Яго ўсім сэрцам, і ўсім розумам, і ўсёю душою, і ўсёю сілаю, і любіць бліжняга, як самога сябе, – гэта больш за ўсе ўсеспаленні і ахвяры.

34. Ісус жа, убачыўшы, што той разумна адказаў, сказаў яму: недалёка ты ад Царства Божага. І ніхто не адважваўся болей пытацца ў Яго.

35. І, працягваючы вучыць у храме, Ісус казаў: як гэта кажуць кніжнікі, што Хрыстос – сын Давідаў?

36. Бо сам Давід сказаў Духам Святым: “сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падноўжжа ног Тваіх.”

37. Сам Давід называе Яго Госпадам: як жа Ён сын яму? І мноства народу слухала Яго з прыемнасцю.

38. І казаў ім у вучэнні Сваім: сцеражыцеся кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгіх уборах і каб віталі іх на плошчах,

39. і напéрадзе сядзéць у сiнагогах і ўзляжáць напéрадзе на гасцiнах.

40. Тыя, што паядаюць дамы ўдоў і напакáз доўга моляцца, прымуць бóльшае асуджэнне.

41. І сеў Ісус насупраць скарбніцы, і глядзеў, як народ кладзé грошы ў скарбніцу, і многія багацеі клáлі шмат.

42. І, прыйшоўшы, адна бедная ўдава паклáла дзве лéпты, гэта значыць кадрант.

43. І, паклікаўшы вучняў сваіх, Ісус гаворыць ім: праўду кажу вам, удава гэтая бедная паклáла больш за ўсіх, хто клаў у скарбніцу:

44. бо ўсе клáлі ад дастатку свайго, а яна з нястáчы сваёй паклáла ўсё, што мела, увесь пражытак свой.

Раздел 13

1. І калі выходзіў Ён з храма, кажа Яму адзін з вучняў Яго: Настаўнік! паглядзі, якое каменне і якія будынкi!

2. І сказаў Ісус яму ў адказ: бачыш гэтыя вялікія будынкi? Не застанéцца тут каменя на каменi, які не будзе зруйнаваны.

3. І калі сядзеў Ён на гары Елеонскай насупраць храма, пыталіся асобна ў Яго Пётр, і Іакаў, і Іаан, і Андрэй:

4. скажы нам, калі гэта будзе, і якое знаменне, калі павінна ўсё гэта збыцца?
5. Ісус жа, адказваючы ім, пачаў гаварыць: сцеражыцеся, каб хто не ўвёў вас у зман.
6. Бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і многіх увядуць у зман.
7. Калі ж пачуеце пра войны і чуткі аб войнах, не жахайцеся, бо павінна так быць, але гэта яшчэ не канец.
8. Бо паўстане народ на народ, і царства на царства; і будуць землетрасенні месцамі, і будзе голад і смуты. Гэта пачатак пакут.
9. Вы ж самі сцеражыцеся, бо вас будуць аддаваць на судзілішчы, і біць у сінагогах, і перад правіцелямі і царамі паставяць вас за Мяне, дзеля сведчання ім.
10. І ва ўсіх народах перш павінна быць прапаведана Евангелле.
11. Калі ж павядуць вас, каб вьідаць, не турбуйцеся загадзя, што вам сказаць, і не абдумвайце; але што дадзена будзе вам у тую гадзіну, тое кажыце, бо не вы будзеце гаварыць, а Дух Святы.
12. І вьідасць брат брата на смерць, і бацька – дзіця, і паўстануць дзеці на бацькоў, і заб'юць іх.
13. І будзеце зненавіджаныя ўсімі за імя Маё; але хто вьітрывае да канца, той спасёны будзе.
14. Калі ж убачыце мярзоту спусташэння, пра якую сказана Даніілам прарокам і якая паўстане там, дзе не павінна быць, – хто чытае, няхай разумее, – тады тыя, што ў Іудзеі, няхай уцякаюць у горы;
15. а хто на даху, няхай не спускаецца ў дом і не ўваходзіць узяць што-небудзь з дома свайго;
16. і хто ў полі, няхай не вяртаецца назад, каб узяць вопратку сваю.
17. Гора ж цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі, у тыя дні!
18. Маліцеся ж, каб не здарыліся ўцёкі вашы зімою.
19. Бо тыя дні будуць ліхам, якога не было ад пачатку стварэння, што стварыў Бог, аж да сэння, і не будзе.
20. І калі б Гасподзь не скараціў тых дзён, то не ўратавалася б ніякая плоць; але дзеля абраных, якіх вьібраў Ён, скараціў тыя дні.
21. І тады, калі хто скажа вам: “вось, тут Хрыстос” альбо: “вось, там”, – не верце.
22. Бо паўстануць ілжэхрысты ды лжэпрарокі, і дадуць знаменні і цуды, каб увесці ў зман, калі магчыма, і абраных.
23. Вы ж сцеражыцеся; вось, Я наперад сказаў вам ўсё.
24. Але ў тыя дні, пасля ліха таго, сонца памёркне, і месяц не дасць святла свайго,
25. і зоркі з неба будуць падаць, і сілы, што ў нябёсах, пахіснуцца.
26. І тады ўбачаць Сына Чалавечага, Які прыйдзе на воблаках з сілаю многаю і славаю.
27. І тады пашле Ён Ангелаў Сваіх і зьбярэ абраных Сваіх ад чатырох вятроў, ад краёу зямлі да краёу неба.

28. Ад смакоўніцы навучыцеся праз параўнанне: калі голле яе ўжо мякчэе і пускае лісце, вы ведаеце, што блізка лета.

29. Так і вы, калі ўбачыце, што гэта збываецца, ведайце, што блізка, пры дзвях.

30. Праўду кажу вам: не міне род гэты, як усё гэта будзе.

31. Неба і зямля мінуць, а словы Маё не мінуць.

32. Пра дзень жа той ці гадзіну ніхто не ведае, ні Ангелы на небе, ні Сын, – толькі Айцец.

33. Глядзіце, будзьце пільныя і маліцеся, бо не ведаеце, калі настане той час.

34. Падобна як чалавек, ад'язджаючы, пакінуў дом свой і даў слугам сваім уладу, і кожнаму сваю працу, а брамніку загадаў, каб быў пільны.

35. Дык будзьце пільныя; бо не ведаеце, калі прыйдзе гаспадар дома: увечары, ці апоўначы, ці як запяюць пеўні, ці раніцаю;

36. каб, прыйшоўшы неспадзявана, не застаў вас у сне.

37. А што вам кажу, усім кажу: будзьце пільныя.

Раздел 14

1. А праз два дні была Пасха і свята праснакоў; і шукалі першасвятары і кніжнікі, як узяць Яго хітрацю і забіць;

2. але казалі: *толькі* не ў свята, каб не было абурэння ў народзе.

3. І калі быў Ён у Віфаніі, у доме Сімана пракажонага, і ўзляжаў, – прыйшла жанчына з алебастравай пасудзінай міра з нardu чыстага і шматкаштоўнага і, разбіўшы пасудзіну, узлівала Яму на галаву.

4. Былі ж некаторыя, што абураліся і гаварылі паміж сабою: навошта гэтая трата міра?

5. Бо можна было б прадаць яго больш чым за трыста дынарыяў і раздаць убогім. І папракалі яе.

6. Але Ісус сказаў: пакіньце яе, навошта яе бянтэжыце? Яна добрую справу зрабіла для Мяне.

7. Бо ўбогіх вы заўсёды маеце з сабою і, калі хочаце, можаце дабро ім рабіць; а Мяне не заўсёды маеце.

8. Яна зрабіла, што магла: загадзя памазала Маё цела для пахавання.

9. Праўду кажу вам: дзе толькі будзе прапаведана Евангелле гэтае ва ўсім свеце, дык і пра тое, што зрабіла яна, сказана будзе ў памяць аб ёй.

10. І пайшоў Іуда Іскарыйет, адзін з дванаццаці, да першасвятароў, каб выдаць Яго ім.

11. Яны ж, пачуўшы, узрадаваліся і абяцалі яму даць срэбранікі. І ён шукаў, як пры нагодзе выдаць Яго.

12. І ў першы дзень праснакоў, калі прыносілі пасхальную ахвяру, кажуць Яму вучні Яго: дзе хочаш, каб мы пайшлі і прыгатавалі Табе есці пасху?

13. І пасылае двух з вучняў Сваіх і кажа ім: ідзіце ў горад; і сустрэне вас чалавек, які будзе несці збан вады; ідзіце за ім.

14. І, куды ён увойдзе, скажыце гаспадару таго дома: “Настаўнік кажа: дзе святліца, у якой Мне есці пасху з вучнямі Маімі?”

15. І ён вам пакажа верхні пакой вялікі, засланы, гатовы; там прыгатуйце нам.

16. І пайшлі вучні Яго, і прыйшлі ў горад, і знайшлі, як сказаў ім; і прыгатавалі пасху.
17. І калі звечарэла, прыходзіць Ён з дванаццацю.
18. І калі ўзляжэлі яны і елі, сказаў Ісус: праўду кажу вам, адзін з вас, які есць са Мною, выдасць Мяне.
19. Яны ж засмуціліся і пачалі гаварыць Яму адзін за адным: ці не я? і другі: ці не я?
20. Ён жа сказаў ім у адказ: адзін з дванаццаці, хто мачае са Мною ў блюда.
21. Зрэшты, Сын Чалавечы ідзе, як напісана пра Яго; але гора таму чалавеку, які выдае Сына Чалавечага: лепш было б таму чалавеку не радзіцца.
22. І калі яны елі, Ісус, узяўшы хлеб і благаславіўшы, пераламіў і даў ім, і сказаў: прыміце, ежце: гэта Цела Маё.
23. І, узяўшы чашу, узнёс падзяку і даў ім; і пілі з яе ўсе.
24. І сказаў ім: гэта Кроў Мая новага завету, якая за многіх праліваецца.
25. Праўду кажу вам, што больш не буду піць ад плоду вінаграднага да таго дня, калі буду піць новае *віно* ў Царстве Божым.
26. І, праспяваўшы хвалу, яны пайшлі на гару Елеёнскую.
27. І кажа ім Ісус: усе вы ўсумніцеся ўва Мне ў гэтую ноч, бо напісана: “паражў пастыра і рассяюцца авечкі”.
28. Але пасля ўваскрасэння Майго Я апырэджу вас у Галілеі.
29. А Пётр сказаў Яму: хоць і ўсе ўсумняцца, але не я.
30. І кажа яму Ісус: праўду кажу табе, што ты сёння, у гэтую ноч, перш чым двойчы заспявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне.
31. А ён яшчэ настойлівей гаварыў: калі б мне трэба было і памёрці з Табою, не адракуся ад Цябе. Гэтаксама і ўсе гаварылі.
32. І прыйшлі ў мясціну пад назвай Гефсіманія, і кажа Ён вучням Сваім: пасядзіце тут, пакуль Я пайду памалюся.
33. І бярэ Пятра, Іакава і Іаана з Сабою; і пачаў журыцца і тужыць.
34. І кажа ім: смуткуе душа Мая смяротна; пабудзьце тут і не спіце.
35. І, адышоўшы крыху, упаў на зямлю і маліўся, каб, калі магчыма, абмінуў Яго час гэты;
36. і гаварыў: Авва Ойча! усё магчыма Табе; пранясі чашу гэтую міма Мяне, але не чаго Я хачу, а чаго Ты.
37. І прыходзіць, і знаходзіць, што яны спяць, і кажа Пятру: Сімане, ты спіш? не змог ты адной гадзіны не паспаць?
38. Не спіце і маліцеся, каб не ўпасці ў спакусу: дух бадзёры, а плоць нёмачная.
39. І зноў, адышоўшы, маліўся, кажучы тое ж слова.
40. І, вярнуўшыся, знайшоў, што зноў яны спяць; бо вочы ў іх ацяжэлі; і не ведалі яны, што Яму адказаць.
41. І прыходзіць трэці раз і кажа ім: вы ўсё яшчэ спіце і спачываеце. Годзе, настаў час: вось, аддаецца Сын Чалавечы ў рукі грэшнікаў.
42. Уставайце, хадзем; вось, наблізіўся той, хто выдае Мяне.

43. І адразу, калі яшчэ Ён гаварыў, прыходзіць Іуда, адзін з дванаццаці, і з ім мноства людзей з мячамі і каламі, ад першасвятароў, і кніжнікаў, і старэйшын.

44. А той, хто выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: Каго я пацалую, Той і ёсць, вазьміце Яго і вядзіце пільна.

45. І, прыйшоўшы, адразу падышоў да Яго і кажа: Равві, Равві! і пацалаваў Яго.

46. А яны ўсклалі рукі свае на Яго і ўзялі Яго.

47. Адзін жа з тых, што стаялі тут, дастаў меч, ударыў раба першасвятаровага і адсёк яму вуха.

48. І, звярнуўшыся да іх, Ісус сказаў: б'ццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі, каб узяць Мяне?

49. Штодня бываў Я з вамі ў храме, навучаючы, і вы не ўзялі Мяне; але няхай збудуцца Пісанні.

50. І, пакінуўшы Яго, усе паўцякалі.

51. І адзін юнак, накінуўшы палатно на голае цела, ішоў за Ім; і юнакі хапаюць яго.

52. Ён жа, пакінуўшы палатно, голы ўцёк ад іх.

53. І прывялі Ісуса да першасвятара; і збіраюцца да яго ўсе першасвятары, і кніжнікі, і старэйшыны.

54. І Пётр воддаль услед за Ім ішоў аж усярэдзіну двара першасвятаровага, і сядзеў са слугамі, і грэўся каля агню.

55. А першасвятары і ўвесь сінедрыён шукалі сведчання супраць Ісуса, каб аддаць Яго на смерць, і не знаходзілі.

56. Бо многія лжыва сведчылі супраць Яго, але сведчанні іх не супадалі.

57. І некаторыя, устаўшы, ілжыва сведчылі супраць Яго, кажучы:

58. мы чулі, як Ён казаў: “Я разбуру храм гэты рукатворны і праз тры дні ўзвяду іншы, нерукатворны”.

59. Але і так сведчанне іх не супадала.

60. Тады першасвятар, стаўшы пасярэдзіне, спытаў Ісуса, кажучы: не адказваеш нічога? што яны супраць Цябе сведчаць?

61. Ён жа маўчаў і нічога не адказваў. Зноў першасвятар спытаў Яго і кажа Яму: ці Ты Хрыстос, Сын Благаслаўленага?

62. Ісус жа сказаў: Я. І вы ўбачыце Сына Чалавечага, што сядзіць праваруч сілы і прыйдзе на воблаках нябесных.

63. Першасвятар жа, разадраўшы адзенне сваё, кажа: якую яшчэ патрэбу мы маем у сведках?

64. Вы чулі блюзнёрства: як вам здаецца Яны ж усе прысудзілі, што Ён варты смерці.

65. І пачалі некаторыя пляваць на Яго і, закрываць Яму твар, і біць Яго, і казаць Яму: прароч. І слугі білі Яго па шчоках.

66. І калі Пётр быў на двары ўнізе, падыходзіць адна са служанак першасвятара

67. і, убачыўшы, як Пётр грэецца, углядзелася ў яго і кажа: і ты быў з Назаранінам Ісусам.

68. Ён жа адрокся, кажучы: не ведаю і не разумею, што ты гаворыш. і выйшаў адтуль на пярэдні двор; і заспяваў певень.

69. І служанка, убачыўшы яго зноў, пачала казаць тым, што стаялі тут: гэты з іх.

70. Ён жа зноў адракаўся. І неўзабаве зноў тыя, што стаялі там, казалі Пятру: сапраўды ты з іх, бо ты галілеянін, і гаворка твая падобная.

71. Ён жа пачаў клясціся і бабыцца: не ведаю Гэтага Чалавека, пра Якога вы гаворыце.

72. І другі раз заспяваў певень. І ўспомніў Пётр слова, якое сказаў яму Ісус: перш чым певень двойчы заспявае, ты адрачэшся ад Мяне тройчы. І пачаў плакаць.

Раздзел 15

1. І адразу раніцай зрабілі нараду першасвятары са старэйшынамі і кніжнікамі, і ўвесь сінедрыён, і, звязаўшы Ісуса, павялі і перадалі Пілату.

2. І запытаў Яго Пілат: Ты Цар Іудзейскі? Ён жа сказаў яму ў адказ: ты кажаш.

3. І абвінавачвалі Яго першасвятары ў многім.

4. Пілат жа зноў запытаў Яго, кажучы: Ты нічога не адказваеш? глядзі, колькі супраць Цябе сведчаць.

5. Ісус жа больш нічога не адказваў, так што Пілат здзіўляўся.

6. На свята ж ён адпускаяў ім аднаго вязня, за якога прасілі.

7. Быў жа адзін нехта, званы Варавва, зняволены з саўдзельнікамі сваімі, якія пад час бунту ўчынілі забойства.

8. І натоўп пачаў крычаць і прасіць *Пілата* аб тым, што ён заўсёды рабіў для іх.

9. Пілат жа адказаў ім, гаворачы: хочаце, адпушчу вам Цара Іудзейскага?

10. Бо ведаў, што па з'яўдзасці выдалі Яго першасвятары.

11. Але першасвятары падбухторылі натоўп *прасіць*, каб лепш адпусціў ім Варавву.

12. Пілат жа зноў сказаў ім у адказ: а што хочаце, каб я зрабіў з Тым, Каго вы называеце Царом Іудзейскім?

13. Яны ж зноў закрычалі: распні Яго!

14. Пілат сказаў ім: якое ж зло Ён учыніў? А яны яшчэ мацней закрычалі: распні Яго!

15. Тады Пілат, хочучы дагадзіць натоўпу, адпусціў ім Варавву, а Ісуса, пасля бічавання, аддаў на распяцце.

16. Воіны ж адвялі Яго ўсярэдзіну двара, гэта значыць, у прэторыю, і склікаюць увесь полк,

17. і апранаюць Яго ў баграніцу, і, сплёўшы цярновы вянец, ускладаюць на Яго;

18. і пачалі вітаць Яго: радуйся, Цар Іудзейскі!

19. І білі Яго па галаве кіем, і плявалі на Яго, і, становячыся на калені, кланяліся Яму.

20. І калі наглуміліся з Яго, знялі з Яго баграніцу і апранулі Яго ў адзёжу Ягоную; і выводзяць Яго, каб распяць Яго.

21. І прымушаюць прахóжага нейкага Сімана Кірынеяніна, які ішоў з поля, бацьку Аляксандра і Ру́фа, несці крыж Яго.
22. І прыводзяць Яго на месца Галгофу, што значыць: “месца чэрапа”.
23. І давалі Яму піць віно са смірнай, але Ён не ўзяў.
24. І тыя, што распіналі Яго, дзялілі адзэжу Яго, кідаючы жэрабя на яе, каму што ўзяць.
25. Была́ ж трэцяя гадзіна, і распялі Яго.
26. І быў зроблены надпіс віны Яго: Цар Іудзейскі.
27. І з Ім распінаюць двух разбойнікаў, аднаго справа, а другога злева ад Яго.
28. І збылося Пісанне, якое кажа: “і да злачынцаў залічаны”.
29. І тыя, што праходзілі міма, блюзнэрылі на Яго, ківваючы галовамі сваімі і кажучы: гэі! Ты, Які разбура́еш храм і за тры дні будо́еш!
30. Уратуй Самога Сябе і сыдзі з крыжа́.
31. Гэтакса́ма і першасвятары́ з кніжнікамі, насміха́ючыся, адзін аднаму казалі: іншых ратаваў, а Сябе не можа ўратава́ць.
32. Хрыстос, Цар Ізра́ілеў, няхай сы́дзе цяпер з крыжа́, каб мы ўбачылі, і ўвэравалі ў Яго. І распятыя з Ім ганьбілі Яго.
33. Калі ж надышла шостая гадзіна, цёмра настала па ўсёй зямлі да гадзіны дзевятай.
34. І ў дзевятай гадзіне ўскрыкнуў Іісус моцным голасам, кажучы: “Элаі, Элаі! ламма савахфані?” што азначае: ”Божа мой, Божа Мой! чаму Ты Мяне пакінуў?”
35. І некаторыя з тых, што стаялі там, чуючы гэта, казалі: вось, Ілію́ кліча.
36. А адзін пабег, намачыў губку во́цатам і, насадзіўшы на кій, даваў Яму піць, кажучы: чакайце, пабачым, ці прыйдзе Ілія́ зняць Яго.
37. Іісус жа, ускрыкнуўшы моцна, вь́пусціў дух.
38. І завеса ў храме разадра́лася напала́м зверху да́нізу.
39. Сотнік жа, які стаяў насупраць Яго і бачыў, што Ён, так ускрыкнуўшы, вь́пусціў дух, сказаў: сапраўды́ Чалавек Гэты быў Сын Божы.
40. Былі і жанчыны, што глядзелі здалёк, сярод іх была́ Марыя Магдаліна, і Марыя, маці Іа́кава Меншага і Іасіі, і Саламія,
41. якія і тады, калі Ён быў у Галілеі, хадзілі за Ім і служылі Яму; і іншыя многія, што прыйшлі разам з Ім у Іерусалім.
42. І калі ўжо настаў вечар, – паколькі была́ пятніца, гэта значыць, прэ́дадзень суботы, –
43. прыйшоў Іосіф, што з Арымафе́і, паважа́ны саветнік, які і сам чакаў Царства Божага, і, адважыўшыся, увайшоў да Пілата і папрасіў цэла Іісусава.
44. Пілат жа здзівіўся, што Ён ужо памёр; і, паклікаўшы сотніка, спытаў яго: ці даўно памёр?
45. І, даведаўшыся ад сотніка, аддаў цэла Іосіфу.
46. Ён, купіўшы плашчаніцу і, зняўшы Яго, загарнуў у плашчаніцу і паклаў Яго ў магілу, што была́ вь́сечана ў скале́, і прываліў ка́мень да дзвярэй магілы.
47. Марыя ж Магдаліна і Марыя Іасіева глядзелі, дзе Яго пакла́лі.

Раздел 16

1. **І** калі мінула субота, Марыя Магдаліна і Марыя Іакавава, і Саламія купілі духмянасцяў, каб, прыйшоўшы, памáзаць Яго.
2. **І** вельмі рана ў першы дзень тыдня прыходзяць да магілы, калі ўзышло сонца,
3. **і** гаварылі між сабою: хто адвáліць нам кáмень ад увахода ў магілу?
4. **І**, паглядзеўшы, бачаць, што кáмень адвáлены; а быў ён надта вялікі.
5. **І**, увайшоўшы ў магілу, яны ўбачылі юнака, што сядзеў справа, апрануты ў белы ўбор; і жажнуліся.
6. **А** ён кажа ім: не жахáйцеся. Ісуса шукаеце Назараніна, распятага; Ён уваскрэс, Яго няма тут. Вось месца, дзе паклалі Яго.
7. **Але** ідзіце, скажыце вучням Яго і Пятру, што Ён будзе раней за вас у Галілеі; там Яго ўбачыце, як Ён казаў вам.
8. **І**, выйшаўшы, пабеглі яны ад магілы; іх ахапіла трымцэнне і жах, і нікому нічога не казалі, бо баяліся.
9. **А Ісус**, уваскрэсшы ў першы дзень тыдня, явіўся перш Марыі Магдаліне, з якой выгнаў быў сем дэманаў.
10. **Яна**, пайшоўшы, абвясціла тым, што былі з Ім, якія смуткавалі і плакалі;
11. **і** тыя, пачуўшы, што Ён жывы і што яна бачыла Яго, не паверылі.
12. **Пасля** ж гэтага явіўся Ён у іншым вобразе двум з іх дарогаю, калі яны ішлі ў сяло.
13. **І** тыя, пайшоўшы, абвясцілі астатнім; але і ім не паверылі.
14. **Нарэшце**, явіўся Ён і самім адзінаццаці, калі яны ўзляжáлі *на вячэры*, і дакараў іх за нявер'е і жорсткасць сэрца, што яны тым, хто бачыў Яго Уваскрэслага, не паверылі.
15. **І** сказаў ім: ідучы па ўсім свеце, прапавéдуйце Ева́нгелле ўсяму стварэнню.
16. **Хто** ўверуе і ахрысціцца, той спасёны будзе; а хто не ўверуе, асуджаны будзе.
17. **А** тых, хто ўверуе, будуць суправаджаць знаменні такія: імем Маім будуць яны выганяць дэманаў; будуць гаварыць новымі мовамі;
18. **будуць** браць змей; а калі што смяротнае вьп'юць, не пашкóдзіць ім; на хворых ускладуць рúкі, і тыя будуць здаровыя.
19. **І** вось, Гасподзь пасля таго, як гаварыў да іх, узнёсся на неба і сеў праваруч Бога.
20. **А** яны, вьйшаўшы, прапавéдавалі ўсюды, і Гасподзь садзэйнічаў ім і пацвярджаў слóва знаменнямі ўслед. Амінь.